

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Ing. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Q. D. X.**, zastoupený Mgr. Darinou Kučerovou, advokátkou se sídlem Sofijská 890/31, 405 02 Děčín, adresa pro doručování: Labská 137/17, 405 02 Děčín, proti žalovanému: **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2008, č. j. OAM-132/LE-06-HA08-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 12. 2008, č. j. 16 Az 3/2008 - 23,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 12. 2008, č. j. 16 Az 3/2008 - 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2008 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem; krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 11. 12. 2008 zamítl.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) včasnou kasační stížností, v níž uvedl, že se obává pronásledování ve státě, jehož občanství má, a to též pokud by byl nucen se do Vietnamu vrátit. Stěžovatel nesouhlasí s argumentací krajského soudu, že by nebyl postižen za nelegální opuštění státu v případě návratu do Vietnamu. Navíc se nemůže ztotožnit s názorem soudu, že důvodem pro jeho nepřijetí do zaměstnání nebyla příslušnost ke Komunistické straně Vietnamu, ale nedostatečné vzdělání. Stěžovatel nesouhlasí ani se závěry soudu o důvodnosti

trestního stíhání stěžovatele ve Vietnamu. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek a napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že své rozhodnutí i rozsudek soudu považuje za vydané v souladu s právními předpisy a poukázal na skutečnost, že kasační stížnost postrádá údaj o tom, kdy byl stěžovateli napadený rozsudek doručen. Dále žalovaný odkázal na správní spis s tím, že důvody uváděné stěžovatelem v průběhu řízení nejsou azylově relevantní. Podání kasační stížnosti považuje žalovaný za účelovou záležitost; stěžovatel navíc neuvádí žádný z důvodů přijatelnosti kasační stížnosti. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny veškeré podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není tudíž důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost. Nejvyšší správní soud neodmítl kasační stížnost pro absenci data doručení napadeného rozsudku stěžovateli, neboť den doručení je zdejšímu soudu znám z úřední činnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2004, č. j. 3 Azs 85/2004 - 49, www.nssoud.cz).

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti, jak mu je uloženo v § 104a s. ř. s., tedy zda kasační stížnost podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu procesního práva. Kasační stížnost je proto přijatelná.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se před zkoumáním věci samé musel nejprve vypořádat s případnými vadami, ke kterým je povinen přihlížet vždy z moci úřední. Nejvyšší správní soud totiž v souladu s § 109 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), není vázán důvody kasační stížnosti, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

K otázce nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí pro nedostatek důvodů pak Nejvyšší správní soud ze své judikatury připomíná, že „*nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“ (rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost je také dána, „*opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek*“ (rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS), a

rovněž tehdy, „není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (...). Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá“ (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud dále poukazuje na § 75 odst. 2 s. ř. s., z něž vyplývá, že soud přezkoumává napadené výroky správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Jde o odraz dispoziční zásady, která je správnímu soudnictví vlastní: krajský soud při přezkumu správních rozhodnutí proto může přihlížet jen k těm vadám správního řízení a nezákonnostem rozhodnutí, které jsou v žalobě namítány (srov. též nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 11. 1999, sp. zn. IV. ÚS 432/98). Výjimku tvoří pouze § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s., přičemž k aplikaci tohoto ustanovení se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikovaném pod č. 1546/2008 Sb. NSS. Podle rozšířeného senátu „ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s. upravuje postup soudu v případech, kdy soud může rozhodnutí zrušit i bez nařízení jednání - z toho lze dovodit jen to, že případy tam uvedené jsou důvodem ke zrušení správního rozhodnutí. Výslovně předpokládá postup z moci úřední - tj. bez návrhu - pouze v případě nicotnosti rozhodnutí, kterou lze vyslovit podle odst. 2 cit. ustanovení. Z povahy vady pak postup z moci úřední přichází v úvahu i u vad spočívajících v nepřezkoumatelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to proto, že nepřezkoumatelnost brání zpravidla věcnému přezkumu a posouzení důvodnosti žalobních námitek“. Z uvedeného jasně plyne, že krajský soud je při přezkumu správních rozhodnutí vázán žalobními body; nad jejich rámec může správní rozhodnutí zrušit jen z důvodů jeho nicotnosti či nepřezkoumatelnosti. Z vázanosti krajského soudu obsahem žaloby pak vyplývá rovněž povinnost soudu vypořádat se s jednotlivými žalobními body v odůvodnění svého rozhodnutí. Krajský soud je tedy povinen poskytnout žalobci odpověď na všechny včas v žalobě vznesené námitky; pokud soud tomuto požadavku nedostojí a některými nebo všemi žalobními body se ve svém rozhodnutí nezabývá, pak je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jak bylo ostatně výše popsáno.

V projednávaném případě stěžovatel v žalobě namítal jednak vady řízení před správním orgánem a jednak nezákonnost správního rozhodnutí. Pokud jde o vady řízení, pak stěžovatel konkrétně nesouhlasil se zprávou Ministerstva zahraničních věcí USA z roku 2005, z níž vyplývá pozitivní hodnocení politické a ekonomické situace ve Vietnamu (napadal tedy věrohodnost této zprávy a požadoval doplnění spisového materiálu v tomto směru). Ohledně nezákonnosti správního rozhodnutí pak uvedl, že má odůvodněný strach z pronásledování pro některý z důvodů vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu, že ve Vietnamu obecně lidská práva dodržována nejsou a i stěžovatel sám se obává svého návratu do vlasti. Rovněž se neztotožnil se závěrem správního orgánu, že o mezinárodní ochranu žádal pouze za účelem legalizace pobytu.

Krajský soud se však v napadeném rozsudku takto vymezených žalobních bodů nedržel. Odůvodnění předmětného rozsudku je sice značně rozsáhlé, nicméně krajský soud v něm v podstatě pouze parafrázoval celé rozhodnutí žalovaného s tím, že skutečnosti uváděné stěžovatelem ve správním řízení označil za žalobní námitky. V rozporu s žalobou vymezenými otázkami se tak krajský soud zabýval údajnou námitkou stěžovatele, že měl potíže se získáním zaměstnání, protože nebyl členem Komunistické strany Vietnamu, námitkou hrozby zatčení stěžovatele pro provozování hazardních her, otázkou udělení azylu za účelem sloučení rodiny či

otázkou humanitárního azylu. Hodnocení skutkových okolností případu (potíže se zaměstnáním a trestní stíhání stěžovatele za provozování hazardních her ve Vietnamu) lze sice považovat za důležité z hlediska odpovědi na námitku stěžovatele, že účelem jeho žádosti o mezinárodní ochranu není pouze legalizace pobytu. Krajský soud však na základě tohoto hodnocení stěžovateli odpověď na jeho námitku neposkytl a nevyvrátil ji. Otázkou věrohodnosti či použitelnosti zmiňované zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA a tvrzením o obecném nedodržování lidských práv ve Vietnamu se pak krajský soud nezabýval vůbec. Jedinou žalobní námitkou, na kterou krajský soud poskytl odpověď, tak zůstala obava stěžovatele z návratu do vlasti: ačkoliv tuto námitku stěžovatel blíže neodůvodnil, krajský soud poměrně podrobně rozvedl, proč je obava stěžovatele mylná a proč se na něj tudíž ani nemůže vztahovat institut doplňkové ochrany.

Rozhodnutí krajského soudu je tak vzhledem k výše uvedenému nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud se proto nezabýval jednotlivými námitkami uvedenými v kasační stížnosti a napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude krajský soud vázán názorem vysloveným v rozsudku zdejšího soudu, tj. bude respektovat vázanost žalobními body a z jejich pohledu rozhodnutí žalovaného přezkoumá.

V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. března 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu